

34. STANKOVICH VIKTOR KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. március 28.)

Igen tisztelt Elnök Úr,

a Kossuth-rádióból látom az első jelét annak, hogy honfitársaink készülnek megtenni azt a lépést, amely remélhetőleg hamarosan mindkettőjük szíve vágyának beteljesüléséhez fog vezetni.

Mint olyasvalaki, aki változatlanul vallom ma is, hogy az új magyar demokrácia nem indulhat útjára Önök nélkül, feleségem s a magam nevében szeretnék efelett érzett meleg örömmünknek kifejezést adni.

Ezt annál is inkább tehetem, mert nincsen a világon semmi személyes várni- vagy épenséggel kérnivalóm Öntől, akivel – úgy érzem – továbbra is számos eszmei kötelék fűz egybe annak ellenére, hogy a magyar emigrációs politika helyi szervétől visszavonultam.

Az elvi szolidaritást illetően Elnök Úr annak idején lemondásomra válaszul írt, egyébként jólesően megtisztelő levelében kétségeinek adott kifejezést. Akkor el akartam kerülni, hogy nagyképűnek látszó politikai levélváltást indítsak el. Alkalmra vártam – s ez most megérkezett –, amikor megmondhatom Önnek, hogy eszem ágában sincs rák módjára visszamászni a reakció útján. Az Elnök Úr által annyira ismert lelki küzdelmek árán kialakítottam én már a magam keresztény progresszív politikai filozófiáját, s ezen csorbítani nem, legfeljebb csiszolni tudnék. Szeretném azonban felhívni Elnök Úr figyelmét arra, hogy a Tanácsból¹ kilépésem indoka annál kevésbé volt ürügy – mint azt Ön gyanítja –, mert az én felfogásom szerint a demokrácia hitvallásának igenis *sarkalatos ideológiai tétele* a többségi akarat feltétlen tisztelete. Ettől nem vagyok hajlandó eltérni még akkor sem, ha ezúttal nekem kellene emiatt egy negyed évszázadot számkivetésben töltenem.²

Mivel a hivatalos ünnepléskor kötelességem elszólított Londonból, engedje meg, hogy most kívánjam a legjobbakat, s kérem Önökre az Isten áldását hetvenedik életévének betöltése alkalmából.

A viszontlátásig szíveskedjék, kérem, átadni a Grófnőnek kézcsókjaimat s feleségem szíves üdvözléseit.

Elnök Urat őszinte tisztelettel köszönti
igaz híve

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

¹ Az egy évvel azelőtt Károlyi elnökletével alakult, az angliai magyar antifasiszta csoportokat összefogó Angliai Magyar Tanácsról van szó.

² Stankovich valóban Angliában maradt, nem tért haza. A levélre kézzel írt „nincs válasz” megjegyzés is utal arra, hogy Károlyi a háború befejezése után sem vele, sem az Angliai Magyar Tanács más, konzervatív híveivel nem tartott kapcsolatot, kivéve Révai Andrást.

35. RICARDO ZANELLA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Párizs, 1945. április 12.)

Mélyen tisztelt Elnök Úr!
Nagyrabecsült Barátom!

Engedelmet kérek, hogy e sorok átadójában egy derék, megbízható magyar eredetű fiumei földimet mutassak be, akit arra kértem, hogy Neked néhány kérésemet terjessze elő.